

FAİZSİZ FINANS ETİK KURALLARI TÜRMOB'DA TARTIŞILDI:

Denetimde "etik" kuralların dini olamaz

TÜRMOB Başkanı Emre Kartaloğlu, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu'nun faizsiz finans kuruluşlarının bağımsız denetimini yürüten denetçiler için İslami esaslara göre ayrı etik kuralların belirlenmesini uygun görmediklerini ve düzenlemenin Anayasa'nın laiklik ilkesine aykırı olduğunu söyledi. Birliğin düzenlediği "Faizsiz Finans Kuruluşları Denetçileri İçin Etik Kurallar, Muhasebe ve Denetim Standartları" konulu panel-

de konuşan Kartaloğlu, muhasebe meslek mensupları esas alınacak etik kuralların, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun belirlediği etik kurallar seti olduğunu söyledi. Prof. Dr. Selin Esen de denetçi görevi yerine getirecek kişilerde aranması gereken niteliklerin somut, ölçülebilir ve herkes için olması gerektiğine işaret ederek, "Allah-u teala korkusu", 'takva sahibi olmak' bir denetçide nesnel olarak ölçülebilir nitelik değildir" dedi. **/15**

● Faizsiz finans etik kuralları masaya yatırıldı

TÜRMOB: Etik kuralların, dili, dini, ırkı, milliyeti olamaz

Moderatörlüğünü MÖDAV Başkanı Prof. Dr. F. N. Can Muğan'ın (soldan sağa) yaptığı faizsiz finans etik kurallarının masaya yatırıldığı panele Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Selin Esen, YMM Nazım Anıl, Gazeteci Erdoğan Süzer, TÜRMOB Temsilcisi İ. Hüseyin Yıldız konuşmacı olarak katıldı.

TÜRMOB'un düzenlediği "Faizsiz Finans Kuruluşları Denetçileri İçin Etik Kurallar, Muhasebe ve Denetim Standartları: Tartışmalar Öneriler" paneli Ankara'da yapıldı. Panelin açılışında konuşan TÜRMOB Genel Başkanı Emre Kartaloğlu, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu (KGK) tarafından faizsiz finans kuruluşlarının bağımsız denetimini yürüten denetçiler için İslami esaslara göre ayrı bir etik kuralları belirlenmesini uygun görmediklerini söyledi. Muhasebe meslek mensupları için Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun (IFAC) Etik Kuralları setinin esas alınması gerektiğini vurgulayan Kartaloğlu, "Denetim denetimdir. Etik, etikdir ve evrenseldir. Ahlak ahlakır ve evrenseldir. Paranın dili, dini, ırkı, milleti olmadık gibi etik ve ahlakın da dili, dini, ırkı, milleti yoktur olamaz" dedi.

"Uluslararası kurallara göre hareket edilmeli"

Kartaloğlu, Türkiye'deki bütün ekonomik faaliyetlerin meslek mensupları tarafından kayıt altına alındığını ve raporlandığını, işlemlerin uluslararası standartlara göre yapıldığını vurguladı. Muhasebe mesleğinin disiplin ve standartlarla yürütülen bir iş olduğuna işaret eden Kartaloğlu, "Meslek mensuplarımızın çalışmalarında muhasebe, finansal raporlama, denetim standartları ve etik ilkeleri kendilerine referans alırlar. Standartlar, üyesi olduğumuz IFAC standartlarıdır. KGK da bağımsız denetçiler için yerel mevzuat oluştururken IFAC esaslarını benimsemiştir. Daha önce SPK, BDDK, TMSK gibi ilgili düzenleyici otoriteler de IFAC ve Uluslararası Muhasebe Standart-

Düzenlemeler evrensel olmalı

MÖDAV Başkanı Can Muğan tarafından yönetilen Panelde konuşan Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Selin Esen yönetmeliğin, denetçilerin kanuna ve yerleşik kurallara uygun hareket etse bile fıkha uygun görülmezse meşru sayılmamasının Anayasa'nın laiklik ilkesine aykırı olduğunu belirtti. Esen, "Denetçiler kamu görevlisi olmayan ancak kamu adına görevlerini yerine getiren kişiler. O zaman bu görevi yerine getirecek olan kişilerde aranması gereken nitelikler somut, ölçülebilir ve herkes için geçerli olmalı. 'Allah-u teala korkusu', 'takva sahibi olmak' bir denetçide nesnel olarak ölçülebilir nitelikler değildir. Faizsiz finans kuruluşları için hali hazırda yürürlükte bulunan etik kurallar dururken İslami esaslara atıfta bulunarak fıkhi ilke ve kurallara göre düzenleme yapmak diğer inancın olanların sözleşme yapma, bir başka ifadeyle denetçi olma ve mülkiyet hakkına aykırılık oluşturuyor. Bu eşiklik ilkesine aykırır" dedi.

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı Hüseyin Özbek, "29 Ekim 1923 bir devlet tasarımıdır, bir mimari projedir. Buna itirazların yansımaları ve türevleri olduğunu görüyoruz. Bu tür uygulamalar, bu itirazların bir resmidir. Hukuku ilgilendiren bir konu hukuk alanın dışına çıkarılması isteniliyor. Dışarı çıkarılan bir alan genişletilmek isteniyor. Türkiye modern dünyada yer almak istiyor mu istemiyor mu? Bu hedeften vazgeçecek miyiz? Geçmeyecek miyiz? Sorunun özü bu" diye konuştu.

12 trilyon \$'lık İslami sermaye uluslararası piyasada dolaşiyor
Sorumlu Denetçi YMM Nazım Anıl, dünyada 12 trilyon Amerikan Dolar'lık İslami sermayenin olduğuna işaret ederek, "Dolayısıyla kaynak ihtiyacı olan bütün ülkeler bu kaynağın peşinde ve buna uygun kendi iç uygulamalarında bazı düzenlemeler yapmakta. Fransa, Birleşik Krallık'ın bu kuralları gönüllü olarak uygulamasının

sebebi budur" dedi. Anıl, "Bu iş özel bilgi ve nitelik gerektiren bir iş. Bağımsız denetçilerde hangi özelliklerin aranması kanun tarafından belirleniyor, dini bilgiye göre yetkilendirme yapılmadığından, İslami fıkha dayalı etik kurallar yayımlanmasının bir manası yoktur. KGK koyduğu bu kuralların uygulanıp uygulanmadığını nasıl ve hangi yetkiyle denetleyecekler" dedi.

Standart yapmak teknik bir iştir
TÜRMOB temsilcisi Hüseyin Yıldız da TÜRMOB'un TÜRMOB'un uluslararası alanda etik kurallar konusunda yapılan bütün çalışmalarını takip ettiğini ve uyguladığını hatırlatarak, "Siz bir standardı din esas alarak hazırlarsanız bunu nasıl revize edeceksiniz?" dedi. Yıldız, "Standart yapmak teknik bir iştir. Standartlar statik değil dinamikdir. Standartları dini referanslara dayandırmıyorsanız nasıl değiştireceksiniz. Asıl sorun bu" diye konuştu.

ları Kurulu (IASB) normlarını benimsemiştir" ifadelerini kullandı.

Teknik olarak İslami finansal kuruluşlar için ayrı bir etik kurala ihtiyaç var mı?

"Teknik olarak İslami finansal kuruluşların ayrı bir etik standarda gerek var mı" sorusunun kritik olduğunu belirten Kartaloğlu, 45 ayırlık İslami esaslara yönelik finansal kuruluş ve tarafların üye olduğu İslami Finansal Kuruluşlar Muhasebe ve Denetleme Kurumu'nun (AAOIFI) 14 Aralık 2019'da yayımladığı ancak tavsiye nitelikli olan etik kuralların yönetmelikle zorunlu hale gelmesinden kaynaklandığını belirterek şunları söyledi: "Bir bilgi kirliliği oluştu. AAOIFI tarafından yayınlanmış olan bu standartlar zorunlu bir düzenleme özelliği taşımaktan öte tavsiye standartları olarak yayınlanmıştır. İsteğe bağlı olarak İslami finans kuruluşları tarafından uygulanmaktadır. Uluslararası İslami fonların ülkelere çekilmesi ve faize duyarlı kesimlerin tasarruflarının ülke ekonomisine kazandırılması, uluslararası finans merkezi olma hedefi olan İstanbul Finans Merkezi projesi kapsamında, ülkemiz finans piyasaları ve ekonomi için de bir uygulama olarak değerlendirilebilir. Zira küreselleşen dünya ve özellikle ekonomik krizlerde ülke ekonomilerinin dış fonlara ve yabancı sermayeye gereksinimi her zaman olduğundan daha fazladır" görüşünü vurguladı.

"Bu düzenlemelerin IFAC standartlarına uygun, ülkemiz mevzuatı gelineğine uygun bir şekilde düzenlenmesini beklerdik" diyen TÜRMOB Başkanı Emre Kartaloğlu iki ayrı etik kural setinin bulunmasının yanlış olmanın ötesinden Anayasa'nın laiklik ilkesine aykırı olduğunu belirtti.

Emre Kartaloğlu:

Birliğimiz ve odalarımız, şirketlerimizin finansal tablolarının düzenlenmesinde şeffaflık, tamlik ve doğruluk gibi evrensel kistaların ödünsüz uygulanması için çalışmakta, şirketlerimizin ve ülkemizin ekonomik güvenliğine ve gelişimine katkı sağlamakta.